

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Evcharistico Sacrificio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

satisfactione, hoc est, ne illi excluderentur ex politica Moyss. Dice-
 rit itaq; propitiatoria pro peccato, pro delicto, holocaustum. Il-
 lorum erant *ἑυχαριστία*; Oblatio, Libatio, Retributiones, Primi-
 tivæ. Sed reuera vnicum tantum in mundo fuit Propitiatori-
 sacrificium, videlicet passio seu mors Christi, vt docet epistola ad
 1. Impossibile est sanguinē taurorum & hircorum auferi pecca-
 to. Et paulo post de voluntate Christi: In qua voluntate sanctificati
 sumus, per oblationem corporis Christi semel, &c. Nam & Christus
 ipse suum sacrificium pro nobis applicat, cum pro nobis orat. Iohan.
 17. Pro eis sanctifico meipsum, vt sint & ipsi sanctificati in veritate,
 non pro eis autem rogo tantū, sed & pro ijs, qui credituri sunt per ver-
 bum eius in me. Ecce hæc sunt nostri pontificis ac sacerdotis verba,
 quibus se pro tota Ecclesia offert, ac pro ea orat, quæ semper in con-
 spectu & in animo habere debemus. Iesaias etiam interpretatur legē,
 vt scilicet mortem Christi vere esse satisfactionem pro peccatis no-
 stris, seu expiationem, non ceremonias legis. Quare inquit cap. 51.
 Postquam dederit animam suam hostiam pro delictis, videbit semen
 longævum, &c. Quasi dicat: Alia hostia restat, quæ vere tollet pec-
 catum & mortem. Ergo istæ vtitæ ceremoniæ non tollunt peccatum
 & mortem. Paulus hanc sententiam reddidit, cum inquit: Factus est
 maledictum. Item: De peccato damnauit peccatum, id est, peccatum
 perdidit & deleuit per hostiam pro peccato. Ipsam enim hostiam He-
 braei peccatum seu delictum vocant, sicut Latini piaculum. Teneamus
 igitur hoc, fuisse vnicum tantum in mundo sacrificium propitia-
 toriam. Nam illa quæ in lege dicebantur propitiatoria, vt dixi, pro-
 pter similitudinem sic vocabantur, ideoq; abolita sunt, postquam
 Christus apparuit. Porro cum Euangelium ideo promissum sit, vt ex-
 liberet veram propitiationem: necesse est ceremonias Leuiticas non
 fuisse veras propitiationes, quia cessauerunt reuelato Euangelio.

DE EUCHARISTICO SACRIFICIO.

Nunc reliqua sunt Sacrificia Eucharistica, quæ vocantur Sacrificia
 iustis, prædicatio Euangelij, Fides, Inuocatio, Gratiarum actio,
 Confessio, Afflictiones sanctorum, imo omnia bona opera sanctio-
 nis. Hæc sacrificia non sunt satisfactiones pro facientibus, vt appli-
 cabiles pro alijs, vt mereantur eis ex opere operato remissionem pec-
 catorum, seu reconciliationem. Itaq; præter vnum sacrificium pro-
 pitiatorium, scilicet mortem Christi, cætera sacrificia in nouo Testa-
 mento tantum sunt *ἑυχαριστία*, sicut docet Petrus 1. cap. 2. Sacri-
 ficium sanctum, vt offeratis hostias spirituales: Opponuntur autem
 hostiæ

hostiæ spirituales non tantum pecudibus, sed etiam humanis operibus ex opere operato oblati, hoc est, sine fide & bono motu cordis, quia spirituale significat motus Spiritus sancti in nobis. De his Sacrificiis loquitur & epistola ad Hebræos cap. 13. Per ipsum offeramus hostiam laudis semper Deo. Et addit interpretationem: Fructum labiorum sacrificium nomini eius, id est, Inuocationem, Gratiarum actionem, Confessionem, & similia. Hæc valent non ex opere operato, sed propter fidem. Id monet particula, Per ipsum offeramus, hoc est, in Christo. Est autem insignis consolatio Christianæ mentis, in quod omnia bona opera, & omnes afflictiones, sint sacrificia, quæ opera Deo placentia, & quibus Deus sibi honorem haberi pronuntiat.

Et de hoc genere sacrificiorum plurimæ extant sententia Psalmis & Prophetis, vt Psal. 49. Imnola Deo sacrificium laudis, & uoca me in die tribulationis, &c. Item Psal. 50. Sacrificium Deo spiritus tribulatus, &c.

SECUNDO sciendum est, cultum in nouo Testamento spirituale esse, hoc est, esse iusticiam & vitam spirituum & æternam, iuxta illud: Dabo legem meam in corda eorum. Et Christus ait: Veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu & veritate. Quod est, verò cordis affectu. Ideoq; sunt abrogati Leuitici cultus, quod non possunt succedere cultus spirituales mentis, & horum fructus & signa.

Ex his sequitur, nullum esse sacrificium aut cultum in nouo Testamento, qui ex opere operato mereatur facienti vel alijs remissionem peccatorum. Repugnat enim sententia, Veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu & veritate, &c. Imo Pharisæica persuasio est, quod aliquis cultus mereatur remissionem peccatorum ex opere operato. Cumq; hac persuasione Iudæi suos cultus cumularent, vt videtur multa merebantur, gratiam, & reliqua beneficia, propter cumulata sacrificia, Prophetæ acerrime reclamabant. Damnat hanc persuasionem Psalmus 49. Qui repudiatis victimis requirit inuocationem. Nunquid manducabo, inquit, carnes taurorum? &c. Et Ies. 1. Quis mibi multitudinem victimarum vestrarum? Et Ierem. 7. Non faciat cultus cum patribus vestris, & non præcepi eis de holocaustis & victimis. At constat, legem præcipere de sacrificijs. Verum Prophetæ damnant persuasionem de opere operato. Talia sacrificia non respicit Deus. Prorsus in Ecclesia simili opinione cumulata sunt Missæ, quæ sunt sacrificia, quæ Deo placeant ex opere operato, & mereantur facienti & alijs remissionem peccatorum. Docuerunt enim per se fieri applicationem sacrificij Christi. At vnusquisq; propria applicat sibi sacrificium Christi, & quidem gratis, id est, non pro alienum opus. CAETERVM vnus operis possunt esse fines. Cœna Domini vitamur tanquam Sacramento, quate...

gnam, quo erigitur fides. Deniq; hæc ipsa fides cum externo
 est quoddam sacrificium, quia Deus pronuntiat hanc fidem, &
 exercitia in nouo Testamento esse sacrificia laudis, & esse cul-
 ta hæc ipsa obedientia spiritualis sit quoddam sacrificium, quo
 honor Deo honos, quem requirit & approbat. Deinde cum hæc fi-
 deliario coniuncta est gratiarū actio pro illo summo beneficio, &
 vniuersæ Ecclesiæ collato, vnde & nomen est *ευχαριστιας*.
 hæc ita idem opus & confessio est: Nam ostendimus, nos credere
 in angelo, & inuitamus nostro exemplo alios. Hæc omnia sunt sacri-
 ficia *ευχαριστιας*. Ideo veteres hanc ceremoniam appellarunt sacri-
 ficiū. **Q**UOD autem disputant nonnulli, de natura cuiuslibet sa-
 crificij esse, vt pro alijs applicetur, falsum est. Nam afflictiones nostræ
 sunt sacrificia, & tamen non sunt applicandæ pro alijs. Iuxta illud:
Vniquisq; mercedem accipiet iuxta suum laborem. Item, Probet
 suum opus, & sic gloriam habebit in seipso. Itē, Iustus fide
 sua uiuet. Probat idem parabola de fatuis virginibus, &c. Præterea
 cum opera nostra sint cultus, qui debentur à nobis ipsis, sicut Paulus
 ait. Debitores sumus. Item: *Væ mihi si non euangelizo:* deinde
 cum per se sine insufficientia, & habeant opus fide, quæ petit, ne im-
 petent nobis infirmitas nostra, qualis erit arrogantia, si talia opera
 docemus esse non solum precia pro nobis, sed etiam pro alijs, cum di-
 citur Christus: *Cum feceritis omnia, dicite, serui inutiles sumus.* Item
Mat. 23. Sacrificium vocat inuocationem in tribulatione. Item, Gra-
 tiarum actione. Porro id opus, cum gratias agimus, non est opus quod
 pro alijs applicare possumus, vt eis propter operis dignitatem
 prodest. Est igitur falsa persuasio, de natura cuiuslibet sacrificij esse, vt
 applicetur pro alijs. Tantum enim propitiatorium sacrificium Chri-
 sti hinc applicandum pro alijs. Cætera sacrificia nostra, quæ sunt
ευχαριστιας, ita profunt facientibus, sicut quodlibet proprium bonum
 cuius rationi prodest, nec sunt applicanda, vt mereantur alijs remis-
 sionem peccatorum, &c. **C**AETERVM oratio pro alijs, aliter se-
 habet, quam natura operū. Non enim offert Deo opus aliquod, quod
 pro alijs prodest, sed tantū cupit accipere à Deo. Promisit autem
 Deo sedaturum, & nobis & alijs, pro quibus petimus. Hæc facile di-
 scerni possunt. In oratione non opponimus, neq; offerimus Deo no-
 strum aliquod opus ac precij pro alijs, sed tantum accipere volumus
 à Deo & quidem propter mediatorem Christum, sicut scriptum est:
Quicquid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis. Aliud est fi-
 deli agere cum Deo, non propter nostrum aliquod opus: Aliud est Deo
 opponere alicuius certi operis meritū, & quidem pro alijs. Quare ap-
 plicatio operū nostrorū pro alijs, præsertim pro remissione peccato-
 rum;

rum, nequaquam concedenda est, quia scriptum est: Iustus sua fide viuet.

PRAETEREA de Operibus illud sciendum est, sicut propter aliquorum peccata plebuntur alij, ita & paucorum peccata impetrat multa bona alijs. Vtriusq; sententia multa sunt testimonia in scripturis & exempla, vt Ierem. 49. Ecce quibus non erant deditur, vt biberent calicem, bibentes bibent. De beneficijs patris de priuatis inquit Iesaias 33. Qui ambulat in iusticia, & loquitur veritatem, qui proiecit auariciam & iniurias, & excutit manus suas in omni munere: Qui obturat aures suas ne audiat sanguinem, & claudit oculos suos ne videat malum, ille in excelsis habitabit, montes saxorum sublimitas eius, panis ei dabitur, aqua eius non ebriet. Regem in decore suo videbunt oculi eius, & prolatis fines terrarum inter cetera praemia promittit publicum statum tranquillitatem, est commune beneficium ad multos pertinens. Sunt & exempla propter peccatum Dauidis plebatur populus: Propter paucorum voluit Deus parcere Sodomis, Propter Naaman benefecit Syria.

Sed tamen in talibus locis haec duo meminerit tenet: Primum quod hi loci non pertineant ad Iustificacionem, hoc in iustis non profunt aliena opera sanctorum ad iustificacionem, iustis impetrant multa communia bona, quia sumus membra eius corporis. Alterum est, quod non est nostrum applicare alijs merita, quia haec esset fiducia quaedam nostri operis. Sed Deus non permittit, quae praemia communia vel peculiaria nobis darentur. Oratio autem applicatur pro alijs, quia nititur non dignitate propria, sed gratuita Christi promissione. Ex his facile iudicatur quid sit de applicatione sentiendum. Quod enim ad iustificacionem attinet, nulla est applicatio sine fide propria. Fides autem iustitiam vititur, verbo & Sacramentis, quae testantur ad nos pertinere beneficium Christi, nec pendet hoc beneficium ex dignitate alieni operis humani. Haec satis sit de Missa verecunde dixisse.

DE POENITENTIA.

CUm Christo narraissent quidam crudele facinus Pilati, qui Galilaeos interfecerat, & ceteros coegerat in sacrificijs sanctorum sanguinem bibere, Respondens Christus, non accusat natiuitatem Pilatum, sed potius suos auditores commonefacit, se testem ipsos quoq; reos esse, eosq; ad poenitentiam hortatur, inquit: Si poenitentiam egeritis, omnes similiter peribitis. Ita sciamus, quod mandata calamitates nobis omnibus esse conciones poenitentiae.

MANENT in hac vita etiam in sanctis multa peccata, quae si fida poenitentia agnoscenda & deploranda sunt. Deinde si quis